

Voortgangsrapportage CO₂-emissiereductie

Graag informeren wij u over de uitkomsten van onze voortgangsrapportage 2015 sinds we gecertificeerd zijn op de CO₂-prestatieladder. Alle voortgangsrapportages over het halve en hele jaar van 2014 en 2015 zijn te downloaden via onze website (te vinden onder downloads <http://www.jellebijlsma.nl/downloads/>). In deze nieuwsbrief komen de belangrijkste punten aan bod.

Sinds onze certificering houden we bij hoeveel CO₂ we uitstoten. De CO₂-uitstoot van Jelle Bijlsma wordt voornamelijk veroorzaakt door het verbruik van brandstof, waarbij diesel de hoofdrol speelt. Daarnaast is er nog een klein gedeelte CO₂-uitstoot dat wordt veroorzaakt door elektriciteit. Om de CO₂-uitstoot van Jelle Bijlsma te reduceren, hebben we een aantal doelstellingen geformuleerd. Als beginwaarde hebben we de uitstootcijfers van 2013 genomen. Hebben we de doelstellingen behaald? Op welke punten worden maatregelen genomen? Sinds februari 2015 zijn we op het hoogste niveau van de CO₂-prestatieladder gecertificeerd.

Carbon Footprint 2015

heel jaar 2015	eenheid	conversie-factor kgCO ₂	hoeveelheid	totaal emissie ton CO ₂	percentage van eigen scope	percentage scope 1 en 2 samen
Scope 1 (ingekochte brandstoffen)						
Diesel	liter	3,23	733368	2368,78	98,31	98,24
Benzine	liter	2,74	13222	36,23	1,50	1,50
Aspen	liter	2,695	1635	4,41	0,18	0,18
overige energiedragers						
protegon	m ³	0,365	96,3	0,04	0,00	0,00

Totaal scope 1	2409,45	100
-----------------------	----------------	------------

Scope 2 (energieverbruik)						
Elektriciteit kantoor en loods	Kwh (groen)	0	26471	0	0	0
totaal elektriciteit	Kwh			0	0	0

Zakelijk verkeer prive-auto's

gedeclareerde kilometers	km	0,224	7687	1,72	100	0,07
--------------------------	----	-------	------	------	-----	------

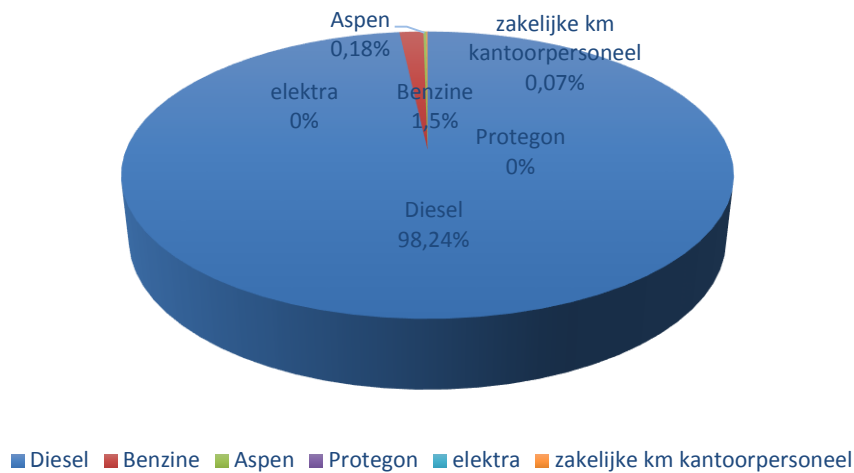
Totaal scope 2	1,72	100	100
-----------------------	-------------	------------	------------

totaal scope 1 en 2	2411,17
----------------------------	----------------

projecten				2409,45
kantoor				1,72

Energiestromen 2015

Energiestromen heel jaar 2015	CO2 uitstoot in ton	percentage van scope 1	percentage van scope 2	percentage van scope 1 en 2
Diesel	2368,78	98,31		98,24
Benzine	36,23	1,50		1,50
Aspen	4,41	0,18		0,18
Protegon	0,04	0,00		0,00
elektra	0		0	0,00
zakelijke km kantoorpersoneel	1,72		100	0,07
Totale emissie	2411,17	100	100	100

Energiestromen in % CO2 van heel 2015

Hoe ziet de tabel eruit als we de footprint van 2013 naast die van 2015 leggen?

	ton CO2	per fte	verschil met cijfers 2013-2015	verschil in percentage	reductiedoelstelling afname in percentage
Jaar 2013, fte 47,3					
scope 1	2333,54	49,33			7,5
scope 2	30,68	0,65			22,5
totaal	2364,22	49,98			
heel jaar 2015 (gerealiseerd)					
fte 54,67					
scope 1	2409,45	44,07	-5,26	10,67	doelstelling behaald
scope 2	3,44	0,06	-0,59	90,29	doelstelling behaald
Totaal	2412,89	44,14			

Zijn de doelstellingen behaald?

De doelstelling was om in 2015 de totale CO₂-emissie te reduceren ten opzichte van het jaar 2013 met 7,5% in scope 1 en in scope 2 met 22,5%. Bij deze doelstelling werd het dieselverbruik afgezet tegen het aantal fte's. In het bovenstaande schema is te zien dat we de doelstellingen hebben behaald. Het komende jaar zal blijken of we het behalen van deze doelstelling kunnen continueren, waarna we het jaar daarop zullen besluiten of de doelstelling dient te worden aangepast.

CO₂-prestatieladder niveau 5

Aangezien Jelle Bijlsma op niveau 5 van de CO₂-prestatieladder is gecertificeerd zijn de meest materiële emissies uit scope 3 in kaart gebracht en zijn twee ketenanalyse opgesteld. Binnenkort vinden de audits plaats. De rapportage van scope 3 ziet er als volgt uit:

Kwantitatieve Scope 3 Analyse Jelle Bijlsma

Jelle Bijlsma heeft van haar emissiestromen in de keten een inventarisatie gemaakt en geanalyseerd welke grootte de voor haar geldende emissiestromen hebben. Jelle Bijlsma is als aannemer werkzaam in de grond- weg- en waterbouw en werkt samen met andere aannemers. De scope 3 emissies bestaan daarom vooral uit het verwerken van de afvalstromen die van projecten af komen, het inhuren van diensten, de aanschaf van bouwstoffen en van brandstof en materieel. Dat is terug te zien in de top van de scope 3 emissies:

1. Categorie: Purchased Goods & Services	4.857 ton CO ₂
2. Categorie: Transportation & Distribution Sold Goods (Downstream)	1.803 ton CO ₂
3. Categorie: Employee Commuting	88 ton CO ₂
4. Categorie: Transportation & Distribution (Upstream)	45 ton CO ₂

	Aanwezig binnen de keten (ja/n.v.t.)	Afgedekt in scope 1 en/of 2 (ja/nee)	Project-gerelateerd (ja/nee)	Omvang geschat in CO ₂ (ton)	Beïnvloedbaarheid (Ja, matig, nee)	Ranking
Upstream Scope 3 Emissions						
1. Purchased Goods & Services	ja	nee	ja	4.857	matig	1
2. Capital Goods	n.v.t.					
3. Fuel- and Energy- Related Activities	ja	ja				
4. Transportation & Distribution (Upstream)	ja			45	nee	4
5. Waste Generated in Operations	ja	nee				
6. Business Travel	n.v.t.					
7. Employee Commuting	ja	nee	nee	88	ja	3
8. Leased Assets	n.v.t.					
Downstream Scope 3 Emissions						
9. Transportation & Distribution Sold Goods (Downstream)	n.v.t.			1.803	matig	2
10. Processing of Sold Products	n.v.t.					
11. Use of Sold Products	n.v.t.					
12. End-of-Life Treatment of Sold Products	n.v.t.					
13. Leased Assets (Downstream)	ja	ja	nee			
14. Franchises	n.v.t.					
15. Investments	n.v.t.					

* bron conversiefactoren: Handboek CO₂ Prestatieladder

* bron conversiefactoren: "2012 Guidelines to Defra / DECC's GHG Conversion Factors for Company Reporting"

Op basis van de rangorde is op basis van omvang en invloed besloten om een tweede ketenanalyse voor de brandstof diesel te maken. De ketenanalyses kunt u vinden onder downloads op onze website en op de site van SKAO.

ReductiedoelstellingenScope 1 en 2

Om een realistisch beeld te krijgen hoe groot onze CO₂-uitstoot daadwerkelijk is, zal het verbruik van diesel moeten worden afgezet tegen het aantal fte's. We hadden de volgende doelstelling geformuleerd:

Jaar 2016/2017	reductiedoelstelling afname in percentage ten opzichte van 2013
Scope 1	7,5
Scope 2	22,5

De reductie in scope 1 hopen we te kunnen behalen door bij vernieuwing van het wagen- en machinepark rekening te houden met de CO₂-uitstoot van de nieuwe wagen of machine. In scope 2 is eigenlijk geen reductie meer mogelijk nu we 280 zonnepanelen hebben aangeschaft en daarmee geheel voorzien in ons eigen

energieverbruik. Tevens hebben we twee elektrische kachels aangeschaft, vijf volledig elektrische auto's en een laadpaal. Bovendien is de verlichting vervangen voor LED-verlichting en zijn overal bewegingssensoren geplaatst.

Scope 3

Uit de opgestelde ketenanalyse betreffende afval blijkt dat er op dit punt nog een vergroting van de vermeden CO₂ uitstoot is te behalen, door het afval niet te composteren maar te vergisten. Als uitgangspunt kan de vermeden CO₂-emissie als gevolg van diesilverbruik gehanteerd worden. Het vergisten levert een besparing op van 1402,7 ton CO₂ per 10.000 ton materiaal.¹ Jelle Bijlsma B.V. wil in 2020 voor wat betreft het afval dat vrijkomt bij het onderhouden van de watergangen 20% meer CO₂ vermijden ten opzichte van het jaar 2014. Op dit punt moeten we constateren dat we het afgelopen jaar niet de gelegenheid hebben gehad om over te gaan tot vergisting, omdat het betreffende materiaal niet geschikt bleek. Hopelijk doet zich in 2016 een mogelijkheid voor.

---

¹ Deze informatie is afkomstig uit de ketenanalyse.

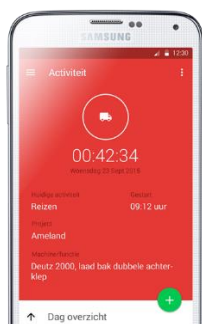

Daarnaast willen we het komende jaar ook onze onderaannemers minder CO₂ uit te stoten door hen met behulp van onze Jelle Bijlsma-app (www.grip52.com) te helpen om het brandstofverbruik van de diverse machines te monitoren. Meer informatie over onze Jelle Bijlsma-app vindt u hieronder bij deelname aan initiatieven.

Deelname aan initiatief

Wanneer je je wilt certificeren voor de CO₂ prestatieladder of gecertificeerd bent, dan is het de bedoeling dat je als bedrijf zowel passief als actief deelneemt aan een (sector of keten) initiatief op het gebied van CO₂-reductie door middel van aantoonbare deelname in werkgroepen, het publiekelijk uitdragen van het initiatief en/of het aanleveren van informatie aan het initiatief. Aan welke initiatieven neem Jelle Bijlsma BV deel?

Jelle Bijlsma BV is momenteel samen met Fifty two degrees een internet applicatie aan het bouwen waarmee onder meer de hoeveelheid brandstof per bedrijfsmiddel (kraan, rupsdumper, shovel, trekker, vrachtwagen, busje, etc) en per werknemer uitvoering zal worden geregistreerd. Het is de bedoeling dat op ieder moment van de dag per bedrijfsmiddel het verbruik inzichtelijk is. Voorts zal het met behulp van de app mogelijk zijn om per bedrijfsmiddel instructies te geven om het rijgedrag aan te passen om zodoende een brandstofbesparing te kunnen realiseren. Naar de brandstofregistratie zullen ook de uren van de werknemers worden geregistreerd. Zowel per bedrijfsmiddel als per werknemers zullen diverse overzichtsrappporten uitgedraaid kunnen worden. Bovendien zullen alle gegevens met één druk op de knop in ons boekhoudsysteem (Metacom) kunnen worden geïmporteerd. Voor vragen en/of informatie kunt u contact opnemen met Luciën Wilpshaar, +31 6 42382159, info@grip52.com, www.grip52.com

Eén van de directeurs van Jelle Bijlsma (te weten Jelle Coen Bijlsma) is bestuurslid van Cumela in Friesland. Binnen de Friese tak van Cumela staat de CO₂ reductie hoog in het vaandel. Het is dan ook een vast agendapunt en de mogelijkheden op het gebied van CO₂ reductie worden steevast besproken. Dat het binnen de gehele brancheorganisatie in de aandacht staat blijkt wel uit het initiatief dat Cumela Nederland is gestart in juli 2014. Cumela Nederland gaat voor haar leden het sectorinitiatief 'Sturen op CO₂' organiseren. Cumelabedrijven die gecertificeerd zijn of bezig zijn met het certificeren voor de CO₂-prestatieladder kunnen zich aanmelden voor dit meerjarige sectorinitiatief. Door deelname aan dit initiatief voldoet het bedrijf aan één van de eisen van de norm: invalshoek D - participatie - van de CO₂-prestatieladder niveau 3. Wil je hieraan graag deelnemen? Meer informatie vind je als op de navolgende link klikt <http://www.cumela.nl/bedrijf-en-economie-certificering-grondverzet-en-cultuurtechniek-aanbesteding-en-uitvoering/cumela>

Voorts heeft Jelle Bijlsma zich onlangs gericht op een (nieuwe) deelname aan een initiatief dat er op gericht is om de meest materiële CO₂-emissie te reduceren binnen scope 1, te weten de brandstof (diesel). De activiteiten van dit nieuwe initiatief dienen er bij voorkeur op gericht te zijn om een ander (verbeterd) product, dienstverlening dan wel een werkproces te ontwikkelen voor Jelle Bijlsma BV. Met andere woorden: het moet echt van meerwaarde zijn voor Jelle Bijlsma BV en iets concreets opleveren. Om dit te bereiken is Jelle Bijlsma BV lid geworden van het initiatief Nederland CO₂ Neutraal. De stichting Nederland CO₂ Neutraal heeft als doel bedrijven en organisaties te stimuleren en te ondersteunen om toe te groeien naar een klimaatneutrale onderneming. De stichting Nederland CO₂ Neutraal gelooft dat op deze manier een betere toekomst kan worden gecreëerd voor nu, maar zeker ook

voor later. Wij gaan voor schonere bedrijven en minder afhankelijkheid van fossiele brandstoffen. Jelle Bijlsma zal bovendien ook deelnemen aan de werkgroepen van Nederland CO₂ Neutraal, waarin de reductie van CO₂-emissie door brandstofverbruik centraal zal staan door deelname. Wil je meer weten over dit initiatief of wil je zelf deelnemen? Klik dan op de volgende link <http://nlco2neutraal.nl/>

Jelle Bijlsma BV heeft zich aangemeld bij de Nederlandse klimaatcoalitie. De organisaties, bedrijven en instellingen die daaraan deelnemen hebben de ambitie om voor 2050 klimaatneutraal te ondernemen. Jelle Bijlsma BV heeft deze ambitie!

Heeft u een vraag, opmerking of tip voor Jelle Bijlsma? We horen het graag!